

Delårsbokslut 2024 Vård- och omsorgsnämnden

Innehåll

Verksamhet	3
Måluppföljning	6
Uppföljning av internkontroll	11
Ekonomi	12
Drift	12
Investeringar	16
Personaluppföljning	17
Bilaga 1. Uppföljning av internkontroll	21

Verksamhet

Vård- och omsorgsförvaltningen har flera pågående initiativ och insatser för att klara de välfärdsutmaningar som nämndens verksamheter står inför, kopplade till demografiska förändringar, kompetensförsörjning och digitalisering. Samtidigt pågår uppdrag för att få en budget i balans. Nämndens verksamhet är inne i en komplex omställning som ställer krav på både effektiviseringar och förändrade arbetssätt i alla verksamheter. För att lyckas i det arbetet behöver nämndens verksamhet i större utsträckning vara förebyggande, främja ökad självständighet inom LSS verksamheter och möjliggöra ett professionellt förhållnings- och arbetssätt, vilket också ligger i linje med intentionerna i nya socialtjänstlagen.

För att skapa tydlighet och förankring av nämndens strategiska planering och mål har förvaltningen under våren utvecklat arbetet med målstyrning och strukturen för styrning. Resultatet i den senaste pulsmätningen visar på att arbetet har haft en positiv effekt.

Arbetet med att utveckla och effektivisera arbetet med ekonomistyrning har fortsatt. Förvaltningen har under våren påbörjat stödbehovsmätningar inom daglig verksamhet och bostad med särskild service och ligger nu i fas för att kunna införa behov, volym och prestationsbaserad ersättning till nästa år, vilket förväntas resultera i en mer effektiv och rättvis fördelning av befintliga resurser. För att långsiktigt spara resurser och dra nytta av samplanering, samt effektivisera kostnader genom stordrift har en kartläggning över lokaler och framtida behov påbörjats.

Arbetet med ekonomiska prognoser och måluppföljning har utvecklats i förvaltningens ledningsgrupp, genom att varje avdelningschef följer upp och analyserar ekonomi, mål och kvalitet för sina respektive avdelningar. Förvaltningen har också arbetat med att förbättra uppföljning och minska kostnader för köpt vård, vilket resulterat i att planer för hemgång har tagits fram i ärenden där insatsen istället bedöms kunna genomföras i egen regi.

Under våren har arbetet utifrån handlingsplanerna för budget i balans inom personlig assistans, korttidsverksamhet för barn, samt särskilt boende intensifierats. Flera förändringar och stort omställningsarbete inom avdelning personlig assistans och stöd har medfört en rotation av chefer och att verksamheten har flera konsulter anställda.

Ytterligare ett arbete som har startat upp under våren är en översyn av förvaltningskontoret. Översynen syftar till att ta fram ett förslag på ett ändamålsenligt verksamhetsstöd som på bästa sätt stödjer kärnverksamheten. Inom ramen för översynen pågår ett utrednings- och utvecklingsarbete om en förbättrad process för fastighetsfrågor. Förvaltningens chefer och administratörer har utbildats av upphandlingsenheten som ett led i arbetet med att säkerställa följsamhet till kommunens upphandlade avtal.

Förvaltningens kvalitetsenhet har i uppdrag att ta fram ett förslag på en organisation och struktur för hur vård- och omsorgsförvaltningen ska säkerställa systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete. Arbetet har utmynnat i en handlingsplan som beskriver nödvändiga åtgärder på kort och lång sikt där implementering påbörjas under hösten.

För att ställa om verksamheten och beslutsfattande mot den nya socialtjänstlagen ser förvaltningen att det finns behov av förändrade arbetsätt i hela socialtjänstprocessen. Prioriterade områden är att öka samarbetet mellan socialsekreterare och utförare och mellan olika yrkesgrupper inom förvaltningen, samt att säkerställa arbetet med uppföljning och omprövning av beslut. Som ett led i arbetet kommer förvaltningens socialsekreterare från och med hösten 2024 att arbeta utifrån geografiska områden. Avdelningen för myndighet och kommunal primärvård har arbetat med att anpassa arbetsätt och effektivisera vårdplaneringsprocessen för att öka kvalitet och patientsäkerhet, samt för att minska kostnader för utskrivningsklara patienter.

Ett annat viktigt och komplext arbete har varit att tydliggöra gränsdragning mellan socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen och att ta fram nya samverkansavtal mellan förvaltningarna. Under våren har regelbundna samverkansmöten etablerats på alla nivåer, vilket har bidragit till en ökad dialog och kvalitet i såväl individspecifik samverkan som i övergripande samverkan.

Ett fokus för förvaltningen är att skapa bemanning som är anpassad utifrån verksamhetens behov. En stor förändring som har ställt krav på nya arbetsätt och schemaläggning är tillämpning av bilaga J från och med 1 februari 2024¹. Utöver detta pågår ett omfattande arbete med att samordna och utveckla bemanningsplanering, bemanningsekonomi och schemaläggning. Bland annat ses organiseringen över där en central hantering av schemaläggning planeras att återinföras med grund i de lärdomar som gjordes vid förra försöket, bemanningshandboken revideras och ett omtag i arbetet med heltidsresan har inletts. En utbildning i bemanningsekonomi är redan nu planerad för samtliga chefer i januari 2025.

Arbetet utifrån nämndens digitala målbild har fortsatt. Takten i införandet av olika digitala lösningar påverkas dessvärre av att förvaltningen under hösten 2023 hävde ett avtal om digitala trygghetslarm med en leverantör. I april 2024 lämnades en skadeståndsansökan in till Tingsrätten och nu pågår en rättslig process kring hävningen. Förvaltningen har under våren genomfört en ny upphandling av ett nytt trygghetslarm och digital tillsyn inom hemtjänst och LSS. Vidare pågår upphandling av trygghetslarm, digitala lås och möjlighet till digital tillsyn för särskilt boende. Arbetet beräknas vara klart under hösten 2024.

Den pågående implementeringen av det nya verksamhetssystemet Combine har fortsatt, vilket är en viktig del i förvaltningens arbete med verksamhetsutveckling- och rapportering, samt volym- och målgruppsanalyser. Under våren har en modul för boendeplanering, och en modul för effektivare rapportering av SFB² assistanslistor införts. Utbildningsinsatser och fortsatt implementering av SFB assistanslistor kommer att ske under hösten. Ytterligare har införandet av en ny modul för digitala ersättningsunderlag inom hemtjänst förberetts. Parallellt med införandet av nya moduler och arbetsätt har ett intensivt arbete

¹ Bilaga J till AB 20, särskilda bestämmelser för viss jourtjänstgörande personal som gäller från den 1 februari 2024, kopplat till de skyddsregler som finns om minsta dygnsvila i EU:s arbetstidsdirektiv från 1 oktober 2023.

² Socialförsäkringsbalken, avser personlig assistans beviljad av Försäkringskassan.

med flödestester, förbättringar och utbildningar genomförts i Combine. Arbetet är omfattande och fortsätter även under 2025.

Nämndens utmaningar med kompetensförsörjning behöver hanteras med flera olika lösningar och tillvägagångssätt. Sedan tidigare ingår förvaltningen i Göteborgsregionens Branschråd Äldreomsorg som syftar till att bidra till en långsiktig och strategisk kompetensförsörjning i Göteborgsregionens kommuner. Under våren har Göteborgsregionen även startat upp Branschråd Funktionsstöd med samma syfte. Förvaltningen representeras av förvaltningschefen i både det nya branschrådet och dess arbetsutskott. Under våren har den pågående implementeringen av Göteborgsregionens karriärvägsmodell för äldreomsorg fortsatt och Yrkesresan för funktionshinderområdet har startat upp och kommit igång. Som ett led i arbetet med att stödja verksamhetsutveckling och kompetensförsörjning är förvaltningens intention att anställa fyra utvecklingsledare varav en har anställts under våren med inriktning kommunal primärvård med fokus på omställningen Nära vård. Utöver detta har en utbildningssjuksköterska och en projektledare för omställning till den nya socialtjänstlagen anställts.

Den 1 januari 2024 tog Alingsås kommun formellt över fastigheterna för särskilt boende i Brogården och i Stadsskogen. Under våren har ett aktivt och omfattande arbete med att förbereda för övertagandet av nya lokaler och tömning av befintliga lokaler på Brunnsgården skett. I maj invigdes det nya LSS boendet i Stadsskogen. Invigningen av Brogårdens äldreboende är planerad till september 2024, samtidigt avvecklas Brunnsgårdens äldreboende. Beräknad inflytt för Stadsskogens äldreboende är 2025. I maj 2024 beslutade vård- och omsorgsnämnden att förlänga avtalet med Bräcke Diakoni om driftentreprenad på Ginstgården.

Måluppföljning

Vård och omsorgsnämnden har i budget 2024–2026 antagit tre mål. Av dessa bedöms ett mål vara helt uppfyllt. Två mål är ej utvärderade.

I delårsbokslutet redovisas en bedömning av nuläget utifrån följande signalvärde:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt Ej utvärderad

Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv

Vård- och omsorgsnämndens mål 1 – Främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning.

Bedömning: Helt uppfyllt

Koppling Agenda 2030: 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 10. Minska ojämlikhet

Indikator: Antal personer i kommunen som har gått från daglig verksamhet till studier eller lönearbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Mål 2024	Preliminärt utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022 ³
3	4	4	4

Kommentar: Delårsuppföljningen visar att fyra personer övergått från daglig verksamhet till studier. Resultatet uppnår målvärdet. Målet bedöms därmed vara uppfyllt.

Arbetsfrämjande stöd som gör det möjligt för personer med funktionsnedsättning att få förvärvsarbete eller börja studera är viktig del i nämndens arbete för att främja delaktighet i samhället och stärka den enskildes självständigt. Nämndens arbetsplatsförlagda dagliga verksamhet vänder sig till personer som vill praktisera på en arbetsplats, utifrån sina individuella förutsättningar. Att närma sig lönearbete kan ta olika lång tid och behovet av stöd inför och under praktiken kan variera, ofta handlar det om långa processer. Ett varaktigt arbete med individuella stödinsatser och samverkan bedöms vara orsaken till, att det fortsatt är ett jämförelsevis högt antal personer, som gått vidare från daglig verksamhet till studier eller lönearbete inom nämndens verksamhet.

Genom att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning bidrar nämnden till att påverka uppfyllelsen av det globala målet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt och mål 10. Minska ojämlikhet.

³ Avser antal personer som har antal personer som gått från daglig verksamhet till lönearbete. Statistik för antal personer som gått vidare till studier saknas 2022.

Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Vård- och omsorgsnämndens mål 2 - Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från nämndens verksamheter.

Bedömning: Ej utvärderad

Koppling Agenda 2030: Mål 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Indikator⁴:

1. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - möjlighet att framföra synpunkter och klagomål, andel (%) (U23516)
2. Brukarbedömning servicebostad LSS – Personalen pratar så att brukaren förstår, andel (%) (U28528)
3. Brukarbedömning daglig verksamhet LSS, Personalen pratar så att brukaren förstår, andel (%) (U28535)
4. Brukarbedömning boende LSS totalt – Brukaren får bestämma saker som är viktiga hemma, andel (%) (U28663)
5. Hur personcentrerad upplever patienter 18 år och äldre bosatta i ordinärt boende att kommunal hälso- och sjukvård är? (enligt PERCCI*)

Mål 2024	Preliminärt utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
1. 44	IU.	42	46
2. 74	IU.	73	73
3. 84	IU.	75	75
4. 81	IU.	76	74
5. 39,1	IU.	38,6	39

Kommentar: Resultat i undersökningarna Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2024 och Brukarundersökning funktionshinder 2024 presenteras i oktober respektive december. Bedömning och utvärdering av målpfyllelsen görs i samband med årsbokslutet.

Avdelning äldreboende arbetar kontinuerlig för att möjliggöra för brukare och närstående att framföra synpunkter och klagomål genom att broschyrer och information lämnas i samband med ankomstsamtal, boendemöten och anhörigmöten. Under året har ett förbättringsarbete påbörjats för att säkerställa att verksamheten i högre utsträckning når brukare som inte deltar på möten eller har en kognitiv nedsättning, samt anhöriga/företrädare. På övergripande nivå har förvaltningen identifierat att nämnden behöver arbeta mer aktivt med att samla in fler synpunkter och klagomål, samt att kompetens kring förvaltningens synpunktshantering behöver höjas. Arbetet omhändertas inom ramen för förvaltningens handlingsplan för systematiskt kvalitetsarbete.

⁴ Inom parantes anges nyckeltals-id som är sökbara på www.kolada.se.

Förvaltningens verksamhet inom funktionshinderområdet arbetar aktivt med resultatet från brukarundersökningen, där årliga handlingsplaner styr prioriterade aktiviteter på både avdelnings- och enhetsnivå. Verksamheten arbetar för ökad delaktighet och inflytande genom husmöten och genomförandeplaner. Vidare sker regelbunden reflektion i arbetsgrupper och utbildning i verksamhetens pedagogiska förhållningssätt för att säkerställa ett professionellt förhållningssätt i verksamheten.

Mätningen av hur personcentrerad den kommunala primärvården är ur patienters perspektiv gjordes med instrumentet PERCCI⁵. För Alingsås kommun i mätningen 2023 uppgick den genomsnittliga nivån till 38,6. 2022 års medelvärde var 39,0. Resultatet för Alingsås kommun ligger under den genomsnittliga nivån för samtliga kommuner inom GR). 2023 var värdet för kvinnor 39,8 jämfört med 37,5 för män⁶.

Flera insatser pågår inom den kommunala primärvården där syftet är att arbeta mer personcentrerat. Under våren infördes En väg in, ett gemensamt telefonnummer, dit alla kan vända sig dygnet runt. För brukare innebär det en ökad tillgänglighet, för personal innebär det ökade möjligheter att arbeta patientsäkert och personcentrerat både i telefon och vid hembesök, samt ger ökad tillgång till aktuell information. Under året har aktiviteten Dator vid hemsök⁷ getts bättre åtkomst till verksamhetens system och som haft en positiv effekt. Vidare har verksamheten utökat antalet teamträffar, som möjliggör delaktighet via videomöte, samt förbättrat dokumentationen om den enskildes delaktighet. I samband med inskrivningssamtalen genomförs hälsosamtal av verksamhetens sjuksköterskor, både i syfte att stimulera till en aktivare vardag och att upptäcka och minska ofrivillig ensamhet. Insatsen förväntas också bidra till att öka den enskildes upplevelse av delaktighet.

Genom att säkerställa en rättssäker och demokratisk ärendehantering, att den enskilde är delaktig och har inflytande, samt att information och kommunikation är begriplig och präglas av ömsesidighet och dialog bidrar nämnden till att påverka uppfyllelsen av det globala målet 16. Fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030.

⁵ PERCCI innehåller 12 påståenden. Varje påstående ger mellan 1 och 4 poäng. Ett totalvärde beräknas (12–48 poäng). Högre poäng indikerar högre grad av personcentrerad.

⁶ Göteborgsregionens (GR) Nyckeltalsrapport god och nära kommunal primärvård i Göteborgsregionen 2024 presenteras under våren 2025.

⁷ Dator vid hembesök innebär att legitimerad personal har tillgång till information i verksamhetssystemet hemma hos patienten, vilket sparar tid och ger ökad trygghet och delaktighet i insatserna.

I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Vård- och omsorgsnämndens mål 3 - Nämnden tillgodoser behovet av rätt insats, vid rätt tidpunkt och tillser att det finns tillräckligt med boenden och lokaler som är utformade för målgruppens behov.

Bedömning: Ej utvärderad

Koppling Agenda 2030: Mål 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Indikator⁸:

1. Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende. (U23401)
2. Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9 (U28418)
3. Antal personer inom bostad med särskild service som flyttat vidare till egen bostad på den öppna bostadsmarknaden.

Mål 2024	Preliminärt utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
1. 65 (90) ⁹	IU.	65	74
2. 90 ¹⁰	IU.	IU.	IU.
3. 1	0	1	IU.

Kommentar: Väntetiden till särskilt boende och boende enl. LSS § 9 mäts under hösten 2024 och redovisas i Kolada i slutet av oktober. Bedömning och utvärdering sker i samband med årsbokslutet.

Väntetiden till särskilt boende för äldre påverkas av såväl handläggningstiden för ärendet som tillgången av boendeplatser. Under våren har myndighetsavdelningen och avdelning äldreboende arbetat ihop med att se över arbetssätt vid boendesamordning och verksamhetens rutiner för in- och utflytt från särskilt boende, i syfte att kvalitetssäkra och effektivisera boendesamordningen för äldre. Sedan tidigare sker boendesamordning digitalt inom äldreomsorgen. Från och med våren 2024 används boendepaneringsmodulen i Combine även inom funktionshinderområdet, vilket förväntas bidra till att förenkla arbetet och säkerställa en effektiv fördelning av grupp- och servicebostäder.

Vård- och omsorgsförvaltningen har påbörjat en kartläggning över lokaler och framtida behov, samtidigt pågår ett arbete med omställning av boendeplatser. Förvaltningen planerar också att genomföra en översyn av nämndens strategier för äldreomsorg och funktionshinder.

Den 1 januari 2024 tog Alingsås kommun formellt över fastigheterna för särskilt boende i Brogården och i Stadsskogen. Övertagandet ger förutsättningar att tillse boendekravet för fullvärdiga lägenheter. Ett stort fokus och ett prioriterat område för förvaltningen framåt är att främja ökad självständighet inom LSS verksamheter.

⁸ Inom parantes anges nyckeltals-id som är sökbara på www.kolada.se.

⁹ Inom parantes anges tidsgränsen för rapporteringen av ej verkställda beslut till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Om verkställigheten inte sker inom skälig tid kan kommunen bli skyldig att betala en särskild avgift.

¹⁰ Tidsgränsen för rapporteringen av ej verkställda beslut till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) är tre månader. Om verkställigheten inte sker inom skälig tid kan kommunen bli skyldig att betala en särskild avgift.

Under våren infördes stödbehovsmätningar inom bostad med särskild service. Mätningarna utgör ett viktigt underlag i arbetet med att vidareutveckla individuella stödinsatser och möjliggöra boendekarriär för personer med funktionsnedsättning. Att närma sig ett helt självständigt boende kan ta olika lång tid och behovet av stöd inför och under vägens gång kan variera, ofta handlar det om långa processer. För att förvaltningen ska nå framgång i arbetet behöver även nya samverkansformer med socialförvaltningen, Alingsåshem och enskilda fastighetsägare etableras.

Genom att tillgodose behovet av boendeplatser bidrar vård- och omsorgsnämnden till att äldre personer och personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt, samt ges möjlighet att leva och bo i fullvärdiga bostäder. Därigenom bidrar nämndens boendeplanering till att påverka uppfyllelsen av globala målet Hållbara städer och samhälle, delmål 11:3 Inkluderande och hållbar urbanisering i Agenda 2030.

Uppföljning av internkontroll

Vid delårsbokslutet har en av nämndens fyra internkontrollpunkter följts upp. Uppföljningen visar att kontrollpunkten är genomförd utan anmärkning/med försumbar/anmärkning. Gällande uppföljningen av internkontrollpunkt 2. Verkställighetstid är uppföljningen och redovisningen framflyttad till årsbokslutet.

En redogörelse av de genomförda kontrollerna redovisas i bilaga 1. Uppföljning av internkontroll.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/ budget 2024	Delårsbokslut 2024	Delårsbokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Verksamhetens intäkter	206 297	235 714	29 417	157 213	148 575	8 638
Personalkostnader	-802 020	-805 544	-3 523	-529 486	-503 815	-25 671
Lokalhyror	-113 241	-114 507	-1 266	-73 611	-67 000	-6 611
Köp av tjänster	-176 046	-189 187	-13 141	-126 018	-115 139	-10 879
Övriga kostnader	-81 323	-92 810	-11 487	-61 125	-59 273	-1 852
Verksamhetens kostnader	-1 172 630	-1 202 047	-29 417	-790 240	-745 227	-45 013
Verksamhetens nettokostnader	-966 333	-966 333	0	-633 027	-596 652	-36 375
Kommunbidrag	966 333	966 333	0	644 221	608 853	35 368
Finansnetto			0	-4	9	-13
Årets resultat	0	0	0	11 190	12 210	-1 020

Inledande sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen prognostiserar i augusti ett resultat i balans vid slutet av året. Prognosen har flera osäkerhetsfaktorer och osäkra kostnader som kommer att komma under hösten.

Vård- och omsorgsförvaltningen är mitt i en långsiktig omställning för att kunna bedriva effektivare omsorg, rätt insats vid rätt tid till rätt kostnad. En del i omställningen är införandet av nytt IT-system samt införande av resursfördelningsmodeller i flera verksamheter. Arbete som pågår under 2024 med införande 2025.

Avdelningen personlig assistans och stöd prognostiserar ett underskott om 21 mkr. Avdelningen arbetar med handlingsplaner för att minska underskottet, men under första delen av året har flera enhetschefer samt avdelningschefen slutat, vilket medför en fördröjning av effekten på de framtagna handlingsplanerna.

Avdelningen äldreboende som i tidigare prognos hade ett underskott på 14 mkr, har under året arbetat effektivt med handlingsplanerna och arbetar mer strategiskt med beläggningen. I augusti har avdelningen ett negativt resultat på 2 mkr, att jämföra med samma tidpunkt föregående år när avdelningen hade ett negativt resultat om 8 mkr. Avdelningen äldreboende går fram med en negativ prognos om 10 mkr, i prognosen är flytt av verksamhet till Brogården, brandskyddsanpassningar, nytt stort ärende på korttiden och evakuering av Haggården inräknat.

LSS-boendet, Stadsskogen har öppnat och i nuläget är det svårt att prognostisera om det kommer att medföra ökade kostnader utanför budgetram. Utöver öppnandet av nytt boende

har flera barnboendebeslut tagits och verkställt under sommaren, vilket medför stora kostnader för förvaltningen.

I budgeten inför 2024 fanns ett visst underskott i utförarverksamheten medräknad, eftersom omställningen inte förväntades nå full effekt 2024. Vård- och omsorgsförvaltningen kommer att ansöka om cirka 35 mkr i riktade statsbidrag under 2024. Det är ovisst om förvaltningen kan tillgodoräkna sig statsbidragen då det är svårt att uppnå kriterierna. Införandeprojektet för det nya verksamhetssystemet kommer att fortsätta under 2024 och medför ökade kostnader under året.

Prognos och prognosförändring

Prognos

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter prognostiseras avvika positivt med 29,4 mkr. Avvikelsen beror framförallt på riktade stadsbidrag. Avvikelsen kommer troligen att öka då det finns fler statsbidrag som förvaltningen kan tillgodoräkna sig om kriterierna uppfylls. De riktade statsbidragen kräver kostnadsökningar varför nettokostnaderna inte beräknas att påverkas i större utsträckning.

Personalkostnader

Personalkostnaderna prognostiseras avvika negativt med 3,5 mkr. Avvikelsen beror framförallt på att flera verksamheter har svårt med budgetföljsamheten. Detta vägs upp av lägre volymer inom LSS samt flera tjänster som inte blivit tillsatta på bland annat förvaltningskontoret.

Lokalhyror

Lokalhyror prognostiseras avvika negativt med 1,3 mkr. Avvikelsen beror framförallt på högre hyra för äldreboendet Brogården än budgeterat.

Köp av tjänster

Köp av tjänster prognostiseras avvika negativt med 13,1 mkr kronor. Avvikelsen beror på att köp av enskilda placeringar prognostiseras överstiga budget, den beror även på ökade kostnader för hemtjänst i extern verksamhet (LOV). Förvaltningen har dessutom högre kostnader för köp av inhyrd personal som både är kopplade till införandet av det nya verksamhetssystemet och flera inhyrda chefer inom avdelningen personlig assistans och stöd.

Övriga kostnader

Övriga kostnader prognostiseras avvika negativt med 11,5 mkr. Avvikelsen beror delvis på ökade kostnader för de 20 första timmarna som kommunen har betalningsansvar för inom personlig assistans beviljat av Försäkringskassan. Avvikelsen beror också på brandskyddsanpassningar i flera av förvaltningens boenden. Dessutom beror avvikelsen på ökade transportkostnader inom flera verksamheter och generella kostnadsökningar för förbrukningsmaterial.

Prognosförändring

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter prognostiseras avvika med 12,2 mkr mer än i majprognosen. Ökningen beror på att förvaltningen prognostiserar att uppnå kraven i fler riktade statsbidrag än i tidigare prognos.

Personalkostnader

Personalkostnader prognostiseras med 2,5 mkr mer än i majprognosen. Ökningen beror på ökad prognos inom avdelningarna personlig assistans och stöd, hemtjänst och äldreboende.

Lokalhyror

Lokalhyror prognostiseras med 2,0 mkr mer än i majprognosen. Ökningen beror framförallt på justering till korrekta nivåer efter första faktureringen från Brogården i juni.

Köp av tjänst

Köp av tjänst prognostiseras med 3,5 mkr mer än i majprognosen. Ökningen beror på flera tjänster som är tillsatta med inhyrd personal på avdelningen personlig assistans och stöd som förvaltningen inte visste om i tidigare prognos. Ökningen beror också på kostnader kopplade till flytt av verksamhet i samband med öppnandet av det nya äldreboendet.

Övriga kostnader

Övriga kostnader prognostiseras med 4,1 mkr mer än i majprognosen. Ökningen beror framförallt på kostnader för brandskyddsanpassningar på boenden.

Utfall för perioden

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter avviker positivt med 19,7 mkr. Avvikelsen beror framförallt på riktade statsbidrag.

Personalkostnader

Personalkostnader avviker positivt med 5,2 mkr. Avvikelsen beror framförallt på effekter av semesterlöneskuld och kommer att jämnas ut under året men även av att flera tjänster på förvaltningskontoret som inte blivit tillsatta.

Lokalhyror

Lokalhyror avviker positivt med 1,9 mkr. Avvikelsen beror på hyror för nya lokaler som är budgeterade halvårsvis som kommer att jämnas ut under året.

Köp av tjänster

Köp av tjänster avviker negativt med 8,7 mkr. Avvikelsen beror på köp av enskilda placeringar, avvikelsen beror också på ökade kostnader för hemtjänst i extern verksamhet (LOV). Förvaltningen har dessutom högre kostnader för köp av inhyrd personal som är kopplade till införandet av det nya verksamhetssystemet.

Övriga kostnader

Övriga kostnader avviker negativt med 6,9 mkr avvikelsen beror på kostnadsökningar som täcks av ökade statsbidrag. Avvikelsen beror också på en del brandskyddsanpassningar som till viss del har påbörjats.

Jämförelse mellan åren**Verksamhetens intäkter**

Verksamhetens intäkter har ökat med 8,6 mkr i jämförelse med augusti 2023. Förändringen beror på indexuppräknning mellan åren.

Personalkostnader

Personalkostnader har ökat med 25,6 mkr i jämförelse med augusti 2023. Förändringen beror på indexuppräknning mellan åren.

Lokalhyror

Lokalhyror har ökat med 6,6 mkr i jämförelse med augusti 2023. Ökningen beror på indexuppräknning och nya lokaler inom äldreomsorg och LSS.

Köp av tjänster

Köp av tjänster har ökat med 10,9 mkr i jämförelse med augusti 2023. Ökningen beror på indexuppräknning samt köp av enskilda placeringar och ökade kostnader för hemtjänst i extern verksamhet (LOV). Förvaltningen har dessutom högre kostnader för köp av inhyrd personal.

Övriga kostnader

Övriga kostnader har ökat med 1,9 mkr i jämförelse med förgående år. Om vi räknar bort indexuppräknningen har kostnaderna minskat något vilket bland annat beror på minskade kostnader för bostadsanpassningsbidrag samt utdömda viten för ej verkställda beslut inom LSS-verksamheten.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/budget 2024	Delårsbokslut 2024	Delårsbokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Reinvestering	5 300	5 300	0	2 771	1 361	1 683
Inventarier	4 200	4 200	0	2 504	578	1 926
Förbättringsutgift på annans fastighet	0	0	0	0	273	
Vårdhjälpmedel	350	350	0	193	505	-311
Vårdhjälpmedel, sängar	750	750	0	74	5	69
Totala utgifter	5 300	5 300	0	2 771	1 361	1 683

Prognos och prognosförändring

Prognos

Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar med att de tilldelade medlen för investeringar kommer att användas under 2024.

Utfall för perioden

Förvaltningen har per augusti 2024 haft investeringsutgifter till ett värde av 2,8 mkr. Inköp av inventarier har gjorts inom olika verksamhetsområden men framförallt till de nya boendena.

Jämförelse mellan åren

Förvaltningen har under perioden köpt in inventarier till ett värde av 2,7 mkr, vilket är en ökning med 1,7 mkr mot föregående period.

Personaluppföljning

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Trenden med ökad personalomsättning som konstaterades första delåret under både 2022 och 2023 har vänt 2024. Den externa personalomsättningen minskade från 8,3 procent i juli 2023 till 6,4 procent i juli 2024. Den minskade personalomsättningen gäller alla förvaltningens avdelningar förutom personlig assistans och stöd som ökat något, vilket delvis beror på ett pågående omställningsarbete. Den minskade omsättningen har medfört att rekryteringsbehovet minskat något och antalet rekryteringar av tillsvidareanställda minskade för perioden med 12 personer. Andel arbetad tid utfört av timanställda har dock ökat för perioden från 14 till 15 procent. Störst ökning ses inom personlig assistans och stöd, vilket delvis kan bero på att chefer arbetar med att få personalbudget i balans och inte samtidigt riskera att överanställa.

Rekryteringsläget gällande legitimerad personal så som sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter är dock fortfarande ansträngt. Svårigheten som förvaltningen tidigare haft med att rekryterat undersköterskor har minskat, däremot är det fortfarande svårt inom vissa områden i förvaltningen. En bidragande faktor till det förbättrade rekryteringsläget är det statsbidragsfinansierade Äldreomsorgslyftet. 2024 har förvaltningen beviljats bidrag för att utbilda cirka 60 undersköterskor. Från att Äldreomsorgslyftet startade 2021 har närmare 200 medarbetare utbildats till undersköterskor, vilket har minskat behovet av antal externrekryteringar av utbildad personal.

Rekryteringen av sommarvikarier har fungerat bättre än både år 2022 och 2023, vilket har lösts både av kommunens centrala sommarrekrytering och enhetschefernas egna rekryteringar. Denna sommar har ingen bonus till sommarvikarier använts. Samtliga avdelningar har upplevt en stabil sommarbemanning, förutom avdelning personlig assistans och stöd och enheten Bjärke hemtjänst, inom avdelning hemtjänst. Dessa verksamheter har delvis löst den ansträngda sommarbemanningen med övertid.

Under våren har förvaltningen fortsatt implementeringsarbetet med GR:s karriärvägsmodell för äldreomsorgen, vilken beslutades i nämnden april 2023 och syftar till att både attrahera fler till yrket, samt att skapa karriärvägar för att vilja stanna kvar och utvecklas inom yrket. De nya befattningarna, utöver undersköterska och vårdbiträde, är specialistundersköterska och biträde, vilka nu har börjat tillsvidareanställas. Förarbetet med differentiering av arbetsuppgifter är utfört och implementeringen av dessa i verksamheterna påbörjas under hösten. Till detta införandeprojektet hör även en mentorskapsmodell för nyutbildade undersköterskor och där har en testpilot inletts under våren. Inom hela funktionsstödsområdet har man också påbörjat planering av det nationella kompetensutvecklingsinitiativet "yrkesresan funktionsstöd", vilket innefattar ett utbildningspaket för samtliga medarbetare. I början av 2025 planerar avdelningen att påbörja kompetensinsatsen på några enheter. Förberedelser har även påbörjats under våren inom kommunal primärvård för att implementera GR:s framtagna karriärvägsmodeller för arbetsterapeuter, sjuksköterskor och fysioterapeuter.

Under våren har förvaltningen också inlett det kommungemensamma projektet kring att stärka verksamheterna att arbeta systematiskt med ständiga förbättringar, vilket är en viktig del i den långsiktiga kompetensförsörjningsstrategin.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro*	2023	2024	Differens
Total sjukfrånvaro	8,3%	8,0%	-0,3%
Kvinnor	9,4%	8,7%	-0,7%
Män	4,0%	5,0%	1,0%
<29 år	5,6%	4,8%	-0,7%
30-49 år	8,6%	8,2%	-0,4%
50 år>	9,5%	9,4%	-0,1%
Dag 1-14	3,5%	3,4%	-0,1%
Dag 15-59	1,0%	1,2%	0,2%
Dag 59>	3,8%	3,4%	-0,4%

*Avser perioden 1 januari - 31 juli för samtliga anställningsformer inkl. timavlönade.

Den totala sjukfrånvaron inom vård- och omsorgsförvaltningen har minskat något i jämförelse med samma tidsperiod föregående år. Således konstateras att trenden med en minskad sjukfrånvaro fortsätter i samma positiva utveckling. Korttidssjukfrånvaron har minskat marginellt från föregående år, däremot ser vi en större minskning för långtidssjukfrånvaron, vilket tyder på ett positivt resultat av det friskfrämjande och förebyggande arbetsmiljöarbetet. Exempel är dels att chefer arbetar aktivt med omtankesamtal tidigt vid signaler på ohälsa för att kunna sätta in rätt åtgärder tidigt. Även enklare arbetsförmågebedömning i dialog mellan chef och medarbetare görs i större utsträckning än tidigare i rehabiliteringsprocessen, samt insatser i samråd med HR-avdelningen och företagshälsovård vid långtidssjukskrivningar.

Arbetsmiljö

Nämndens arbetsmiljömål - Delaktighet och kunskap om målstyrning ska öka i verksamhet

Indikator: Vi har mål som följs upp och utvärderas kontinuerligt, andel (%)¹¹

Mål 2024	Preliminärt utfall 2024	Utfall 2023
70	80 ¹²	63 ¹³

Nämndens arbetsmiljömål för 2024 är att delaktighet och kunskap om målstyrning ska öka i organisationen vilket följs upp med pulsmätningar. Under hösten 2023 svarade 63 procent positivt på frågan om de har mål på arbetsplatsen som följs upp och utvärderas kontinuerligt, en siffra som under Q2, 2024 ökat till 80 procent.

Förvaltningen har arbetat aktivt med att vidareutveckla målstyrning och strukturen för styrning under våren. Resultatet i den senaste pulsmätningen visar på att insatserna har haft en positiv effekt på delaktigheten och kunskapen om målarbetet bland förvaltningens medarbetare. Insatser som genomförts är bland annat att målstyrning, förvaltningens fokusområden och särskilda prioriteringar har varit tema på gemensamma chefsdagar under våren. Därutöver har ett nytt arbetssätt för planering införts, som innebär att avdelningar och enheter arbetar med mål och aktiviteter i beslutstödet Hypergene. Utbildning i det nya arbetssättet genomfördes för samtliga chefer under våren. Vidare har strukturen för styrning förändrats i syfte att skapa en ökad tydlighet och takt i styrningen. Under våren tillsattes en operativ ledningsgrupp bestående av förvaltningens avdelningschefer med uppdrag att förarbeta frågor till förvaltningsledningen och vara styrgrupp för lokala projekt och förbättringsarbeten, samtidigt infördes gemensamma mötesdagar för alla ledningsgrupper.

2024 genomförs pulsmätningen vid tre tillfällen i stället för fyra, där två av dessa genomfördes under våren. Gällande resultaten för resterande kategorier¹⁴, utöver måluppföljning, så ser vi också en positiv trend generellt från Q4, 2023 till Q2, 2024 där intervallet ligger mellan 2,9 till 3,5 (max 4,0). Cheferna ansvarar för att dialog sker med medarbetarna, där enhet arbetar vidare med resultatet för att bibehålla höga värden och förbättra de lägre riskfaktorerna. Ökningen tyder på att de åtgärder som tagits fram hittills i pulsdialogerna inom förvaltningen gett effekt.

¹¹ Andel medarbetare som har svarat "Instämmer helt eller "Instämmer" på frågan Vi har mål på arbetsplatsen som följs upp och utvärderas kontinuerligt, andel (%) Källa: Pulsmätning

¹² Avser kvartal 2, 2024

¹³ Avser kvartal 4, 2023

¹⁴ Ser fram emot att gå till arbetet, Återkoppling, involvering, förväntningar, arbetsbelastning och öppet klimat

Förvaltningen jobbar vidare med utbildningsinsatser för chefer kopplat till utvecklande ledarskap (UL), samt indirekt ledarskap (IL) för andra och tredje linjens chefer. Gällande förvaltningens långsiktiga satsning på medarbetarskap, som startade 2022, så har alla enheter under 2024 i uppgift att ta fram eller följa upp befintlig handlingsplan för att stärka medarbetarskapet i arbetslagen.

Bilaga 1. Uppföljning av internkontroll

Vad kontrolleras?	Frekvens	Metod	Bedömning	Resultat	Åtgärd
1. Brister i rättssäkerhet vid handläggning enligt SoL och LSS.					
Utredningstid Antal dagar från ansökan till beslut SoL och LSS.	Delårsbokslut Årsbokslut	Statistik egen mätning Beslut fattade under perioden 2024-01-01 - 24-06-30 och 24-07-31 - 24-12-31.		<p>Ett ärende ska handläggas så skyndsamt som möjligt, utan att säkerheten eftersätts efter det att ansökan inkommit. Vad som menas med "så snabbt som möjligt" är en bedömning i varje enskilt ärende. I akuta nödsituationer kan det innebära att verksamheten behöver fatta beslut om insatsen samma dag som ärendet aktualiseras, i andra ärenden kan det ta längre tid innan beslut fattas beroende på ärendets komplexitet eller att nödvändiga upplysningar från utomstående dröjer.</p> <p>Risken har hanterats genom kontroll av den av genomsnittliga utredningstiden avseende SoL och LSS under perioden 240101–240630. Kontrollen baseras på statistik från förvaltningens verksamhetssystem Combine. Granskningen visade att den genomsnittliga utredningstiden SoL är 8 dagar och utredningstiden LSS (exkl. SFB) är 57 dagar. Verksamhetens bedömning att nämnden generellt har godtagbara utredningstider och är att kontrollpunkten är genomförd utan anmärkning.</p> <p>Kontroll kommer att genomföras även vid årsbokslutet 2024.</p>	<p>Resultatet föranleder inga åtgärder, utöver redan pågående.</p> <p>Pågående åtgärder för att stärka rättssäkerheten i handläggningen är bland annat att se över och säkerställa att beslut utformas, följs upp och avslutas i enlighet med gällande krav, samt att öka samverkan mellan myndighetsavdelningen och utförarverksamheten i socialtjänstprocessen.</p>
Verkställighetstid Antal dagar från beslut till verkställighet SoL och LSS	Delårsbokslut Årsbokslut	Statistik egen mätning Beslut fattade under perioden 2024-01-01 - 24-06-30 och 24-07-31 - 24-12-31.	Ej utvärderad	Risken hanteras genom kontroll av den genomsnittliga verkställighetstiden SoL och LSS. Vid genomförandet av kontrollaktiviteten uppmärksammades att det fanns fel i statistiken om verkställighetstid i Combine efter datamigreringen från Magna Cura. Åtgärder för att säkerställa statistiken om verkställighetstid pågår. Med anledning av det flyttas redovisningen fram till årsbokslutet.	

<p>Kontroll av att tidsbegränsade beslut följs upp innan beslutet löper ut.</p>	<p>Årsbokslut</p>	<p>Journalgranskning genom stickprov. Urval: 15 procent SoL beslut, hemtjänst och korttidsboende 10 procent SoL, särskilt boende 25 procent LSS beslut Period: 2024-01-01-2024-12-31 Avser både intern verkställighet och köpt verkställighet.</p>			
<p>Kontroll av att icke tidsbegränsade beslut följs upp årligen.</p>	<p>Årsbokslut</p>	<p>Journalgranskning genom stickprov. Urval: 15 procent SoL beslut, hemtjänst och korttidsboende 10 procent SoL, särskilt boende 25 procent LSS beslut Period: 2024-01-01-2024-12-31 Avser både intern verkställighet och köpt verkställighet.</p>			